

Zápis

z obhajoby disertační práce paní **Mgr. Naděždy Staškové**

konané dne **10.6.2011**

téma práce: **English Back-Formation in the 20th and the Early 21st Century**

přítomní: Mgr. Nad' a Stašková, Doc. PhDr. Jan Čermák, CSc., Prof. PhDr. Libuše Dušková, DrSc., Prof. PhDr. Aleš Klégr, PhDr. Renata Pípalová CSc., PhDr. Pavlína Šaldová, Ph.D.

Předseda komise doc. Čermák zahájil obhajobu a představil přítomným kandidátku

Školitel prof. Klégr představil doktoranda a seznámil komisi s její disertační prací.

Mgr. Stašková seznámila přítomné se svou disertační prací. Uvedla, že předmětem zkoumání její práce je zpětné tvoření v angličtině. Práce má dvě hlavní části, část teoretickou a část praktickou. Zmínila zásadní autory, kterými byla ovlivněna. Metodologicky práce vychází z finského autora Pennanena a jeho typologie zpětného tvoření, kterou ovšem kandidátka rozšiřuje o tři další typy. Kandidátka dále zkoumá, zda se slovotvorný proces zpětného tvoření vyskytuje též v češtině a upozorňuje na rozdíly mezi anglickými a českými příklady zpětného tvoření. V empirické části práce kandidátka zkoumá celkem 700 příkladů, z nichž 225 příkladů tvoří Pennanenovy příklady z první poloviny 20. století, dále 246 nových příkladů z první poloviny 20. století a 229 příkladů z druhé poloviny 20. stol. a začátku 21. století. Příklady excerpovala výlučně z prací slovníkových – např. Oxford English Dictionary, Merriam Webster's. Každý příklad byl klasifikován podle morfologických a syntaktických vlastností, významu i podle samotného základového slovesa. Jedním ze závěrů práce je, že zpětné tvoření je stejně produktivní slovotvorný proces jako tomu bylo v první polovině 20. století. Vůbec nejproduktivnější je tvoření sloves z dějových substantiv. Nejčastěji eliminovanými sufixy jsou *-ing*, *-ion/-ation* a *-er*.

Poté oponentka dr. Pípalová přednesla závěry svých posudků. Ocenila, že práce má dva rozměry – synchronní i diachronní. Za těžiště považuje praktickou část práce, kde se kandidátce podařilo shromáždit 700 prvků zpětného tvoření. Za velice cenný považuje rozsáhlý oddíl příloh (celkem 54 stran), v nichž jsou všechny příklady přehledně shrnuty a klasifikovány. Jako hlavní přínos vidí ve zmapování aktuálního vývoje zpětného tvoření v angličtině a také porovnání anglického zpětného tvoření s protějšky v české slovní zásobě. Dr. Pípalová měla připomínku, že by bylo bývalo vhodné zahrnout do analýzy i souhrnnou

tabulku kvantitativního zastoupení jednotlivých slovních druhů zpětně utvořených slov. Dále by uvítala bližší výklad termínů „sufix“ a „substandard“.

Vzhledem k tomu, že druhý oponent prof. Stanislav Kavka nebyl u obhajoby přítomen, obsah jeho oponentského posudku shrnul doc. Čermák. Prof. Kavka srovnává práci Mgr. Staškové s prací Pennanena, oceňuje, že pokračuje v jeho šlépějích a pokračuje ještě dále. Jednou z jeho kritických připomínek bylo, že se kandidátka ostýchá mít připomínky k citovaným autoritám.

Mgr. Stašková odpovídá na posudky oponentů. Příkládá tabulku kvantitativního zastoupení jednotlivých slovních druhů zpětně utvořených slov. Dále vysvětluje, jak užívá termínů „sufix“ a „substandard“. Sufix je podle ní výhodný termín, neboť zastřešuje všechny příklady odtržení části slova od jeho konce (sufix zdánlivý, skutečný...).

Oponentka se vyjadřuje k vystoupení kandidátky. Je spokojena s doplněním tabulky i s dodatečným vysvětlením jednotlivých jevů.

Diskuse:

Vystoupila dr. Šaldová s dotazem, jakým způsobem sbírala kandidátka příklady. Mgr. Stašková vysvětlila, že excerpce probíhala ze slovníkových prací, zaměřila se na příklady, u kterých byla poznámka „back-formation“. Tak docílila celkového počtu 700 příkladů.

Dále vystoupil doc. Čermák – zajímala ho kritéria pro zařazení jednotek do třídy VIII.

Prof. Duškovou zajímal kandidáčin kritický komentář k definici Štekauerově.

Vyhlášení výsledku tajného hlasování:

- počet členů komise – 4
- přítomno členů komise – 4 kladné hlasy.

Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.)

Zapsal: Gabriela Brůhová

Podpis předsedy komise: